

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 2025 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej wprowadzenia zmian w uchwałach Rady Miasta Katowice

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153) oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870)

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Nie uwzględnić petycji Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej z 9 czerwca 2025 r. w sprawie wprowadzenia zmian w uchwałach Rady Miasta Katowice dotyczących gospodarowania odpadami.

§ 2. Faktyczne i prawne argumenty decydujące o zajętych stanowiskach w sprawie zawiera uzasadnienie do niniejszej uchwały.

§ 3. Zobowiązać Przewodniczącą Rady Miasta Katowice do zawiadomienia Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej o sposobie załatwienia petycji.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Skarg i Wniosków i Petycji

Adam Skowron

RADCA PRAWNY

Artur Woźniak
Kt-4096

UZASADNIENIE

Pismem z 9 czerwca 2025 r. Katowicka Spółdzielnia Mieszkaniowa złożyła petycję w sprawie wprowadzenia zmian w uchwałach Rady Miasta Katowice dotyczących gospodarowania odpadami. W petycji w szczególności podnosi kwestię opłat z tego tytułu, zmianę zasad gospodarowania odpadami oraz termin wejścia w życie nowych przepisów.

Petycja Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej dotyczy zmiany następujących uchwał:

- uchwała nr XIV/268/25 Rady Miasta Katowice z dnia 28 kwietnia 2025 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz określenia warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
- uchwała nr XIV/267/25 Rady Miasta Katowice z dnia 28 kwietnia 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawek opłaty,
- uchwała nr XIV/266/25 Rady Miasta Katowice z dnia 28 kwietnia 2025 r. w sprawie zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

Wszystkie wymienione uchwały podlegały konsultacjom społecznym. W tym czasie możliwe było składanie propozycji zmian do zapisów w uchwałach. Do żadnego z projektów uchwał nie wpłynęły uwagi ani propozycje zmian. Ponadto wszystkie projekty uchwał były opiniowane przez Komisję Klimatu i Środowiska Rady Miasta Katowice, której posiedzenia są jawne i otwarte.

W tym miejscu należy zauważyć, że uchwała, w której postanowiono o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, gdzie zamieszkują mieszkańcy i są lokale użytkowe (nieruchomości mieszane), została podjęta przez Radę Miasta Katowice 26 września 2024 r. Termin wejścia w życie zmian w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi pierwotnie określono w tej uchwale na 1 maja 2025 r. Uchwałą zmieniającą przesunięto termin wejścia w życie zmian na 1 lipca 2025 r., co podyktowane było m. in. rozstrzygnięciem zamówienia i rozpoczęciem nowej umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, obejmującej już nieruchomości mieszane.

Odnosząc się do kwestii dotyczących zmiany kosztów dla użytkowników lokali użytkowych w nieruchomościach mieszanych, należy zwrócić uwagę na dwa aspekty. Pierwszym jest dostosowywanie ilości odpadów (zamawianie pojemników) do zapotrzebowania. W przypadku deklarowania przez użytkowników lokali niemieszkalnych niewytwarzania danej frakcji, umowa na jej odbiór nie była zawierana. Było to działanie nieprawidłowe, niezgodne z obowiązującym prawem. Zgodnie bowiem z zapisami ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r., poz. 733), Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Katowice (określonym uchwałą nr XXXI/678/21 Rady Miasta Katowice z dnia 4 lutego 2021 r. zmienioną uchwałami Rady Miasta Katowice nr LX/1265/23, V/71/24 oraz XIV/265/25) segregacja powinna być prowadzona dla wszystkich pięciu frakcji (papier, metale i tworzywa sztuczne, szkło, bioodpady oraz odpady resztkowe), bez możliwości indywidualnego wyboru frakcji. Ustawa ta oraz rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2021 r., poz. 906) są aktami normatywnymi powszechnie obowiązującymi. Minister Klimatu i Środowiska w tym rozporządzeniu określił jednolity sposób segregacji na pięć frakcji. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określa w art. 5 ust. 1 obowiązki właściciela nieruchomości, do których należy m. in. zbieranie w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych. Jednocześnie art. 10 ust. 2 i ust. 3 ustawy wskazuje, że w przypadku nie wywiązywania się z obowiązków właściciela nieruchomości podlega określonej sankcji.

Należy stwierdzić, że pomimo niewytwarzania lub nieregularnego wytwarzania danej frakcji, lokal powinien być wyposażony w pojemniki lub worki na każdy rodzaj odpadów, by umożliwić, w razie potrzeby, ich prawidłowe i zgodne z przepisami segregowanie. Podmiot zobowiązany do uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - w przypadku ustalenia wysokości opłaty od ilości pojemników - jest zobowiązany do uiszczenia opłaty od pojemnika, bez względu na to ile faktycznie odpadów zostało wytworzonych.

Kolejnym aspektem sprawy jest odmienna zasada rozliczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W ramach realizacji odbioru i zagospodarowania odpadów gmina jest zobowiązana do przeprowadzenia zamówienia publicznego na tę usługę – w którym określone są stawki tej usługi – i gmina jest nimi związana. Dodatkowo, zgodnie z zapisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rozliczenie dla części „niezamieszkałej” nieruchomości mieszanej następuje według liczby pojemników. Gmina musi określić jednakowe stawki dla wszystkich frakcji, proporcjonalną cenę dla pojemników większych/mniejszych niż 120 l oraz stawkę podwyższoną w przypadku prowadzenia nieprawidłowej gospodarki odpadami.

Opłata zawiera również koszty edukacji oraz koszty administracyjne obejmujące cały system gospodarowania odpadami. Jest to zatem diametralnie odmienny sposób wyliczenia opłaty i nieporównywalny bezpośrednio z działalnością prowadzoną przez firmy komercyjne działające w branży odpadowej.

Odnosnie nieruchomości wielolokalowych należy zauważyć, że zmiany nie wymuszają dostawiania nowych pojemników. Wręcz przeciwnie – umożliwiają, poprzez objęcie całej nieruchomości jednym systemem, zbieranie odpadów we wspólnych pojemnikach dedykowanych dla nieruchomości „niezamieszkałych” czy nawet łączenie frakcji w ramach całej nieruchomości. Nie ma więc uzasadnienia podniesiona kwestia zmniejszania przestrzeni zielonej kosztem pojemników – jeżeli dotąd odbiór odpadów odbywał się prawidłowo, tj. w osobnych pojemnikach dla mieszkańców i lokali użytkowych. Ponadto, zapisy uchwał nie zabraniają określania wspólnych pojemników dla kilku lokali użytkowych. Przypominamy, iż deklaracja, w której właściciel nieruchomości/zarządca wskazuje liczbę pojemników i częstotliwość ich opróżniania, składana jest na całą nieruchomość, a nie na poszczególne lokale użytkowe. Wskazane w uchwałach normy odnoszą się do nieruchomości jako całości, i nie ma przeszkód w określeniu wspólnych pojemników dla kilku lokali użytkowych łącznie.

Podkreślenia zarazem wymaga, że włączenie lokali użytkowych z nieruchomości mieszanych do systemu gminnego obejmuje odbiór i zagospodarowanie wyłącznie odpadów komunalnych. Zmiany nie dotyczą odpadów „produkcyjnych” – np. z gastronomii czy innych działalności, jak krawiectwo, fryzjerstwo itd. Odpady wytwarzane w tych lokalach nadal powinny być odbierane przez podmioty działające na rynku komercyjnym.

W kwestii możliwości wprowadzenia okresu karencji dla wybranych uchwał, należy podkreślić, że akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych, wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy – co miało miejsce w przypadku omawianych zmian w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi, których wejście w życie ostatecznie ustalono na 1 lipca 2025 r.

W tym stanie sprawy należy nie uwzględnić petycji.